

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Vörös Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Rajkai Balázs ügyvéd által képviselt alperes ellen rendes felmondás jogellenessége jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 30.M.1440/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.389/2006/4. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**k ö z b e n s ő í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.389/2006/4. számú közbenső ítéletének az elsőfokú ítéletet részben megváltoztató, és a hazarendelés jogellenességére vonatkozó ítéleti megállapítást mellőző rendelkezését hatályon kívül helyezi, és erre vonatkozóan a munkaügyi bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja. Ezt meghaladóan a jogerős közbenső ítéletet nem érinti.

**I n d o k o l á s :**

A felperes keresete alapján a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 30.M.1440/2004/26. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperessel szemben alkalmazott rendes felmondás, valamint a hazarendelésre vonatkozó alperesi intézkedés jogellenes, és a felperes munkaviszonya a közbenső ítélet jogerőre emelkedésekor szűnik meg.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes elnyerte az alperes P. Irodája igazgatói munkakörére kiírt pályázatot, és ennek eredményeképpen 2001. augusztus 9-én a felek munkaszerződést kötöttek. Az alperes a 2003. május 15-ei intézkedésével a felperest a külföldi munkavégzési helyéről indokolás nélkül visszahívta, a hazautazásra 2003. július 18-án került sor. A felperes ezt követően betegállományban, majd

szabadságon volt, amelynek letelte után az alperes a 2004. február 4-ei rendes felmondással a munkaviszonyát megszüntette. Az indokolás csoportos létszámcsökkentésre és arra hivatkozott, hogy a felperest a képzettségének megfelelő munkával nem tudják ellátni.

A munkaügyi bíróság megállapítása szerint a munkaszerződés 2/c. pontjában rögzített kikötés, mely szerint az alperes jogosult indokolás nélkül a felperest a külföldi munkavégzési helyről visszahívni, az Mt. 82. §-ába ütközik, ezért semmis. Álláspontja szerint a jogellenes egyoldalú munkaszerződés módosításra hivatkozással eszközölt rendes felmondás sem lehetett jogszerű, mivel annak okszerű indokául nem szolgálhatott.

A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.389/2006/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét részben megváltoztatta, és a hazarendelés jogellenességére vonatkozó elsőfokú ítéleti megállapítást mellőzte, egyebekben helybenhagyta azzal, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2007. február 2-án szűnt meg.

A másodfokú bíróság a tényállás körében tévesnek ítélte a munkaszerződés egyoldalú módosításáról levont elsőfokú ítéleti megállapítást, mivel a munkaszerződés jogszabályba nem ütköző 2/c. pontja alapján az alperes jogosult volt a felperest visszahívni, továbbá a rendes felmondás sem hivatkozott munkaszerződés módosításra. Egyetértett viszont azzal, hogy a rendes felmondás indoka nem okszerű, mert a csoportos létszámcsökkentés a felperes munkakörét nem érintette, a felperes munkaköre nem szűnt meg.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítéletnek a hazarendelés jogellenessége megállapítását mellőző rendelkezése hatályon kívül helyezését, és a keresetének ebben a körben is helyt adó elsőfokú ítéleti rendelkezés helyben hagyását kérte. Álláspontja szerint a sérelmezett rendelkezés az Mt. 76. § (5) bekezdésébe és a 82. § (1) és (3) bekezdésébe ütközik, ezért az Mt. 8. § (1) bekezdése megsértésével került megállapításra, hogy a munkaszerződés adott kikötése nem semmis.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását kérte, mivel álláspontja szerint az mindenben megfelel a jogszabályoknak.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó jogerős ítéleti tényállás szerint a felperes munkaviszonya az alperes P. Irodájának igazgatói

munkakörére jött létre, erre a munkakörre pályázott, és mindvégig ezt a munkakört töltötte be. A munkaügyi bíróság ezért helytállónan állapította meg, hogy az igazgatói munkakörben való megállapodást kell a felperes munkaszerződése kötelező elemének tekinteni [Mt. 76. § (2) és (4) bekezdés]. A felperes eszerint nem kiküldetésben, külszolgálatban dolgozott, hanem a munkaszerződéses munkakörét külföldi munkavégzési helyen látta el a felek érvényes és teljesezésbe ment megállapodása alapján.

Az Mt. 82. § (1) bekezdéséből következően a munkakör és a munkavégzési hely tekintetében létrejött közös megegyezés csak a felek akarategyezésével módosítható. Az Mt. 13. § (3) bekezdése értelmében a törvény harmadik részében meghatározott szabályoktól – amelyek közé az Mt. 82. § (1) bekezdésének rendelkezése is tartozik – a felek ugyan eltérhetnek, de – más törvényi különös szabály hiányában – csak a munkavállalóra kedvezőbb feltétel megállapításával. Az Mt. 82. § (1) bekezdése az eltérésre felhatalmazást nem ad, ezért az Mt. 13. § (3) bekezdése az irányadó.

A perbeli munkaszerződés 2.c. pontja, amely a megegyezéssé munkakörtől való egyoldalú megfosztást és a megállapodás szerinti munkavégzési hely egyoldalú munkáltatói módosítását kötötte ki, az előbbiekből következően semmis [Mt. 13. § (4) bekezdés]. A munkaszerződés 2.c. pontja semmisségére a munkaügyi bíróság helytállónan következtetett, ezért helytálló az ezen alapuló döntése a felperes külföldi munkavégzési helyről és a munkaköréből való hazarendelés jogellenességét illetően.

A munkaügyi bíróság a felperes munkaköréből és munkavégzési helyéről való egyoldalú hazarendelésre vonatkozó munkáltatói jognyilatkozat jogellenességéből megalapozottan állapította meg a rendes felmondás jogellenességét, mivel az előbbi jognyilatkozat jogellenességéből következik a másik jognyilatkozat (a rendes felmondás) jogellenessége. A létszámcsökkentés a felperes eredeti munkakörét nem érintette, és a jogellenes visszahívás okán jogellenes a rendes felmondás azon indokolása, mely szerint a felperes részére képzettségének megfelelő munkakör nem volt felajánlható.

Az előbbiekből következően önellentmondó is a másodfokú bíróság ítélete, mivel a hazarendelésre vonatkozó munkáltatói jognyilatkozatot a munkaszerződés 2.c. pontjában való megegyezésre hivatkozással jogszerűnek minősítette, ugyanakkor – tartalmilag – éppen a felperes pekingi igazgatói munkakörét nem érintő létszámcsökkentés miatt tartotta jogellenesnek a rendes felmondást, egyetértve ebben a körben az elsőfokú bírósággal.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletnek az elsőfokú ítéletet részben megváltoztató, és a hazarendelés jogellenességére vonatkozó ítéleti megállapítást mellőző (valójában ebben a körben a keresetet elutasító) rendelkezését hatályon kívül helyezte, és erre vonatkozóan a munkaügyi bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta. Ezt meghaladóan (a rendes felmondás jogellenességét megállapító rész tekintetében) a jogerős közbenső ítéletet nem érintette, mivel azt a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta [Pp. 275. § (2) bekezdés].

A közbenső ítéletre tekintettel a felülvizsgálati eljárási költségről és illetékről nem kellett rendelkezni.

Budapest, 2008. március 5.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő